

Warszawa, 5 kwietnia 2022

INFORMACJA PRASOWA

Ciepłownictwo motorem polskiego przemysłu w czasach wojny

W najbliższej dekadzie ciepłownictwo i ogrzewnictwo w Polsce będą musiały przejść rewolucję. Przystarzała infrastruktura w ciepłowniach i budynkach osiąga kres swojej użyteczności. Ich eksploatacja jest droga, a wskutek napaści Rosji na Ukrainę i kryzysu energetycznego wywołanego odcięciem się Europy od surowców z Rosji, coraz więcej trzeba będzie płacić za węgiel i gaz, od których sektor jest uzależniony. Zwrot ku rozwiązaniom nisko- i zeroemisyjnym jest nieunikniony. Priorytetem stają się efektywność energetyczna oraz elektryfikacja i rozwój technologii opartych na OZE w ciepłownictwie. Skala koniecznych inwestycji jest niebagatelna – to ponad **52 miliardy złotych rocznie**. Tworzy to niepowtarzalną okazję do tego, by czyste ciepło stało się motorem rozwoju polskiego przemysłu.

W najnowszym raporcie Forum Energii pt. "Czyste ciepło jako motor polskiej gospodarki" na szeroko rozumiane ciepłownictwo patrzymy jak na perspektywiczną, nowoczesną i dobrze zorganizowaną gałąź gospodarki. To ważne biorąc pod uwagę, że tworzy się właśnie nowa Polityka Energetyczna Państwa, która określa nowe priorytety w czasach toczącej się wojny militarnej i energetycznej. Ciepłownictwo i ogrzewnictwo to kluczowy sektor w osiągnięciu niezależności energetycznej, a przy okazji neutralności klimatycznej. Przy ambitnym podejściu, stworzeniu dobrych ram prawnych i bezpiecznych warunków dla prowadzenia biznesu, modernizacja ciepłownictwa może zwiększać polskie PKB o ponad **2 procent rocznie** przez kolejne 30 lat i kreować średnio nawet **400 tys. miejsc pracy** rocznie w nowoczesnym sektorze.

Polska jest już teraz **jednym z najaktywniejszych graczy na europejskim rynku** pod względem wymiany handlowej w szeroko rozumianym ciepłownictwie: w eksporcie w tym segmencie zajmujemy **czwarte miejsce**, w imporcie towarów dla ciepłownictwa – **miejsce piąte**. Potwierdza to ogromny potencjał polskich przedsiębiorstw produkujących towary przydatne przy modernizacji ciepłownictwa i budownictwa.

Jednak poziom specjalizacji polskich firm, a co za tym idzie ich miejsce na rynku krajowym i europejskim, są bardzo zróżnicowane w zależności od segmentu działalności. **O ile pozycja Polski jest silna np. w produkcji okien, styropianu czy innych materiałów związanych z termomodernizacją budynków**, o tyle w przypadku wyrobów wykorzystywanych w instalacjach ciepłowniczych czy pomp ciepła widać wyraźny brak zaplecza produkcyjnego w Polsce i duże uzależnienie od importu.

Tymczasem Polska, przy szybko rosnącym popycie na pompy ciepła, **ma szansę stać się jednym z kluczowych europejskich graczy na tym rynku**. Elektryfikacja ciepłownictwa staje się jednym z priorytetów UE w ramach uniezależniania się od dostaw surowców z Rosji, co stwarza okazję do wyspecjalizowania się polskich firm w produkcji i montażu tego typu urządzeń – przy odpowiednim wsparciu ze strony rządu.

- Państwo musi prowadzić świadomą politykę przemysłową, ukierunkowaną na sektor szeroko rozumianego ciepła, aby stworzyć z tej branży specjalność krajową. Pierwszym krokiem na tej drodze jest tworzenie stabilnego popytu na rynku wewnętrznym – czyli wdrażanie programu Czystego ciepła i modernizacji tego sektora w Polsce, wsparcie badań i rozwoju, wsparcie dla firm produkcyjnych. Jak najwięcej inwestycji, które są przed nami, powinno być realizowanych przez firmy polskie, bądź firmy zagraniczne, które w Polsce ulokowały swoją produkcję – zwraca uwagę dr Sonia Buchholtz z Forum Energii, współautorka analizy.

Modernizacja ciepłownictwa, ogrzewnictwa i budownictwa będzie wymagała dużych nakładów finansowych. Z drugiej strony nie inwestując będziemy ponosić wysokie koszty paliw kopalnych i zanieczyszczenia środowiska. W najbliższej dekadzie pieniądze m.in. na urządzenia, sieci czy termomodernizację będą pochodzić ze środków unijnych oraz wpływów budżetowych z handlu emisjami CO₂ i funduszy pomocowych w ramach ETS.

Zmiana myślenia o transformacji ciepłownictwa i nastawienie na uczynienie z czystego ciepła specjalizacji krajowej może przynieść wymierne korzyści gospodarce, przedsiębiorstwom i obywatelom. Aby było to możliwe, w najnowszym raporcie rekomendujemy m.in.:

- określenie jasnych celów związanych z czystym ciepłem w Polsce – instalacji pomp ciepła, termomodernizacji – jasne perspektywy rozwoju stworzą warunki do rozwoju firm w Polsce;
- motywowanie producentów i odbiorców m.in. poprzez bodźce finansowe do tego, aby inwestowali w czyste technologie;
- wsparcie rozwoju sektorów produkcji kluczowych technologii, m.in. poprzez zielone zamówienia publiczne oraz wzmocnienie sektora badań i rozwoju;
- zmianę modelu wyceny usług ogrzewania – na system oparty na kosztach zapewnienia komfortu cieplnego – aby stworzyć zachęty do oszczędzania energii w budynkach;
- zwiększenie wykorzystania środków unijnych oraz wpływów z ETS na modernizację ciepłownictwa i efektywność energetyczną;
- racjonalne wsparcie gospodarstw ubogich energetycznie (cieplnie) poprzez monitoring oraz termomodernizację i wymianę źródeł ciepła na niskoemisyjne.

– Efektywność energetyczna i elektryfikacja ciepłownictwa powinna być w Polsce priorytetem w kolejnych latach. Przestańmy traktować transformację energetyczną jako coś narzuconego z zewnątrz, a zacznijmy na tym budować potencjał przemysłu. Już teraz wiele firm na tym korzysta, ale planujemy transformację tak, aby jak najwięcej pieniędzy zostało w Polsce i tworzyło miejsca pracy i konkurencyjne technologie u nas – mówi prezeska Forum Energii dr Joanna Maćkowiak-Pandera.

Jeśli jednak szeroko rozumiane czyste ciepło ma stać się kluczowym elementem nowoczesnej polityki przemysłowej Polski – konieczne jest skoordynowanie działań i transparentny przepływ informacji pomiędzy rządem, samorządem, przedsiębiorstwami, sektorem nauki, instytucjami rynku pracy i rynku finansowego. W analizie rekomendujemy przygotowanie porozumienia sektorowego na rzecz czystego ciepła i przedstawiamy jego propozycję, przygotowaną w oparciu o krajowe i zagraniczne dobre praktyki. Jednak to będzie miało tylko wtedy sens, jeśli jasno określone zostaną cele rozwoju.

Kontakt dla mediów

Aleksandra Dziadykiewicz, aleksandra.dziadykiewicz@forum-energii.eu

Czyste ciepło jako motor polskiej gospodarki

Autorzy analizy:

dr Sonia Buchholtz
Piotr Kleinschmidt
Julia Wiśniewska

Współpraca:

dr Joanna Maćkowiak-Pandera
Andrzej Rubczyński
Fundacja WiseEuropa

Data publikacji raportu

5 kwietnia 2022

Wszystkie analizy i publikacje Forum Energii są nieodpłatnie udostępniane i mogą być powielane pod warunkiem wskazania źródła i autorów.